

การมีส่วนได้ส่วนเสีย Conflict of Interest

“..การที่กลุ่มทุนใหญ่เข้ายึดกุมอำนาจรัฐผ่าน การเลือกตั้ง แล้วใช้อำนาจสาธารณะที่ตนได้มาตาม รัฐธรรมนูญ ดำเนินนโยบายโดยชอบด้วยกฎหมาย ทว่า ทำไปในลักษณะอวยประโยชน์ให้แก่ธุรกิจในการซื้อขาย ของตัวโดยขัดต่อประโยชน์สาธารณะ นำไปสู่ภาวะ ขัดแย้งทางผลประโยชน์ (conflict of interest) ระหว่าง ผลประโยชน์สาธารณะที่ตนมีหน้าที่ต้องปกป้อง ในฐานะเจ้าหน้าที่ ผู้กุมอำนาจรัฐ กับผลประโยชน์ ส่วนตัวส่วนพวกพ้องที่ตนมีอยู่ในฐานะเอกชน...”⁽¹⁾

ในแวดวงการบริหารราชการแผ่นดิน เราจะได้ยินคำว่า “conflict of interest” ซึ่งหมายถึง ภาวะ ขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการมีส่วนได้ส่วนเสีย กันอยู่บ่อยครั้ง ในส่วนของวารสารทางการแพทย์ก็ เช่นกัน conflict of interest อาจเกิดขึ้นได้ในหลาย กรณี เช่น การที่ผู้เขียน ผู้ตรวจพิจารณาต้นฉบับ และ บรรณาธิการตลอดจนบุคคลในกองบรรณาธิการ มี ส่วนร่วมในกิจการที่อาจส่งผลให้เกิดการตัดสินใจที่

ไม่ถูกต้องเหมาะสมในการเขียน การตรวจพิจารณา และการอนุมัติให้ต้นฉบับนั้นลงพิมพ์ กิจการ ดังกล่าวได้แก่ ความผูกพันทางการเงินกับภาคธุรกิจ และอุตสาหกรรมการผลิตยาไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือ ทางอ้อม (เช่น เป็นที่ปรึกษาหรือรับเงินเดือนจาก บริษัทยา) ในกรณีเช่นนี้เป็นประเด็นการมีส่วนได้ ส่วนเสียที่สำคัญที่สุด นอกจากนี้การมีส่วนได้ส่วนเสีย อาจเกิดจากกรณีอื่นได้อีก เช่น การมีความสัมพันธ์กัน เป็นส่วนตัว การแย่งชิงตำแหน่งทางวิชาการ และการ จึงชิงเด่นกันทางด้านผลงาน⁽²⁾

ดังนั้นบทความที่ลงพิมพ์ในวารสารทางการแพทย์ควรต้องมีรายละเอียดในเรื่องของแหล่งเงินทุน ที่สนับสนุนทั้งหมด และควรระบุประเด็นที่มีลักษณะ ของการมีส่วนได้ส่วนเสียที่อาจนำไปสู่การเกิดอคติ (bias) ในงานนั้น ๆ เพื่อที่ผู้อ่านจะได้ใช้วิจารณญาณ ในการเลือกว่าจะเชื่อถือข้อมูลนั้นหรือไม่

บรรณาธิการ

npsmk@hotmail.com

เอกสารอ้างอิง

1. เกษียร เตชะพีระ. คำจำกัดความของจริยธรรมวิชาชีพ. มติชน. 26 มกราคม 2545. น 6.
2. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. Ann Intern Med 1997;126:36-47.